

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opmerking
Algemene regel 3.6 is ook van toepassing als gevraagd wordt een gegeven antwoord toe te lichten, te beschrijven en dergelijke.

Opgave 1

1 maximumscore 2

- bij (1) verkoopmarkt
- bij (2) monopolistische concurrentie
- bij (3) oligopolie

- (1) juist 1
- (2) en (3) juist 1

2 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste berekening is:
 Maximale omzet wordt bereikt bij

- $MO = 0$
 $-2Q + 50 = 0$
 $2Q = 50$
 $Q = 25$ (aflezen uit grafiek is toegestaan) 1
- $GO = -Q + 50$
 $GO = -25 + 50$
 $GO = 25$: de prijs is € 25 1

3 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste berekening is:
 Maximale totale winst wordt bereikt bij

- $MO = MK$
 $-2Q + 50 = 5$
 $2Q = 45$
 $Q = 22,5$ 1
- $GO = -Q + 50$
 $GO = -22,5 + 50$
 $GO = 27,5$: de prijs is € 27,50 1

4 maximumscore 2

- oppervlak consumentensurplus: cde 1
- oppervlak producentensurplus: aceg 1

Vraag	Antwoord	Scores
<p>5</p>	<p>maximumscore 1 -0,1 Een voorbeeld van een juiste verklaring is: Er staan alleen jongens in de rij om als eerste een computerspel te kopen. Jongens blijken dus minder prijsgevoelig dan meisjes bij de vraag naar games.</p>	
<p>6</p>	<p>maximumscore 1 onjuist Een voorbeeld van een juiste verklaring is: De PEGI-richtlijn wordt verplicht opgelegd door de EU. (Bij zelfbinding moet er sprake zijn van een vrijwillige strategie.)</p>	

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 2

7 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste uitleg is:

Tijdens een economische crisis kan de CB proberen door een rente verlaging de kredietverlening te stimuleren en sparen te ontmoedigen, met als doel de bestedingen te laten toenemen (en de economie te laten groeien).

8 maximumscore 2

pijler 1

Voorbeelden van een juiste verklaring zijn:

- Het staatspensioen (AOW) is gebaseerd op het omslagstelsel. Dat is te zien doordat uitkeringen aan AOW-gerechtigden (voor het merendeel) worden gefinancierd uit premies die in hetzelfde jaar zijn betaald.
- Bij het Kapitaaldeckingsstelsel zou sprake moeten zijn van het vastzetten van geldmiddelen voor later, en dat is hier niet het geval.

9 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste uitleg is:

- Het aanvullende bedrijfspensioen (pijler 2) is voor 74% afhankelijk van beleggingsopbrengsten 1
- Bij een economische crisis zullen de beleggingsopbrengsten tegenvallen en zullen de pensioenuitkeringen lager uitvallen 1

10 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste verklaring is:

- Bij het verhogen van de AOW-leeftijd neemt het aantal premieplichtigen toe / neemt het aantal premie-jaren (aantal jaren waarover premie is opgebouwd) toe 1
- en het aantal uitkeringsgerechtigden af, waardoor de premie kan dalen en het netto-inkomen van de premieplichtigen kan stijgen 1

11 maximumscore 2

nee

Een voorbeeld van een juiste verklaring is:

Er is sprake van een welvaartsvast pensioen, als de uitkeringen worden gekoppeld aan de gemiddelde stijging van de cao-lonen. Hiervan is in de formulering van het reëel pensioen geen sprake. (Dit wordt alleen gecorrigeerd voor inflatie).

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 3

12 maximumscore 1

Een voorbeeld van een juiste berekening is:

$$\frac{101,3}{98,8} \times 100 = 102,5 \rightarrow 2,5\%$$

voor de berekening $1,3\% + 1,2\% = 2,5\%$

0

13 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste verklaring is:

- In cao's worden afspraken gemaakt over loonstijgingen voor een periode van 1 of 2 jaar 1
- zodat er in die periode geen loonaanpassingen kunnen plaatsvinden indien de marktsituatie verandert (zoals bij negatieve groei) 1

14 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

Werkgevers moeten nu langer de loonkosten van oudere, duurdere werknemers betalen en kunnen deze niet vervangen door jongere, vaak goedkopere werknemers.

15 maximumscore 2

(a) $2,6 - 0,2 = 2,4$

(b) $\frac{270.500}{35.750} \times 100 = 756,6$

16 maximumscore 1

Een voorbeeld van een juiste verklaring is:

Bij groepen met een hoger inkomen zien we hogere stijgingspercentages.

17 maximumscore 2

Eefje

Opmerking

Uitsluitend 2 of 0 scorepunten toekennen.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 4

- 18 maximumscore 1**
op de lopende rekening / dienstenrekening
- 19 maximumscore 1**
Voorbeelden van een juiste verklaring zijn:
- Cyprus is toegetreden tot een monetaire unie met een stabiele munt. Beleggers met risicoaversie profiteren hiervan.
 - Beleggers met risicoaversie zijn ervan uitgegaan dat de EMU bij mogelijk optredende problemen wel financieel te hulp zal komen.
- 20 maximumscore 1**
Een voorbeeld van een juiste verklaring is:
Banken op Cyprus kunnen ervan uitgaan dat de EMU hen wel zal redden in het geval hun stabiliteit ernstig in gevaar komt. Dit kan hen ertoe aanzetten om meer spaartegoeden aan te trekken dan verantwoord is.
- 21 maximumscore 2**
Een voorbeeld van een juiste berekening is:
- bijdrage in 2008: $17,2 \text{ mld} \times 0,50 \times 0,40 = 3,44 \text{ miljard euro}$
 - bijdrage in 2013: $17,9 \text{ mld} \times 0,75 \times 0,70 = 9,40 \text{ miljard euro}$ 1
 - procentuele toename: $\frac{9,40 - 3,44}{3,44} \times 100\% = 173,3 \%$ 1
- 22 maximumscore 2**
Een voorbeeld van een juiste verklaring is:
- Door de lagere omruilkoers wordt de import voor Cyprus relatief duurder 1
 - De hogere importprijzen zullen (deels) worden doorberekend in de (consumenten)prijzen. Dit versterkt de inflatie 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 5

23 maximumscore 2

bij pijl 3

Een voorbeeld van een juiste verklaring is:

Meer / minder energieverbruik zal leiden tot meer / minder vraag naar emissierechten.

24 maximumscore 2

stijgen

Een voorbeeld van een juiste verklaring is:

Een prijsverhoging van een emissierecht zal ertoe leiden dat bedrijven meer gaan investeren in schonere technologie. De keuze voor deze investeringen zal namelijk aantrekkelijker worden wanneer de kosten van het alternatief van niet-investeren hoger worden gemaakt.

25 maximumscore 2

mogelijkheid 1

Een voorbeeld van een juiste verklaring is:

Mogelijkheid 1 kost $(25.000 \times 4) = 100.000$ euro.

Mogelijkheid 2 levert $(7.000 \times 4) = 28.000$ euro op aan emissierechten en kost verder 160.000 euro. Dus netto kost maatregel 2: 132.000 euro.

Opmerking

Uitsluitend 2 of 0 scorepunten toekennen.

26 maximumscore 2

vanaf 5 euro

Een voorbeeld van een juiste verklaring is:

- Mogelijkheid 1 kost 25.000p (p = prijs van een emissierecht).

Mogelijkheid 2 kost $160.000 - 7.000p$

1

- De evenwichtssituatie is $25.000p = 160.000 - 7.000p$.

p = 5 (dus 5 euro)

1

27 maximumscore 2

- bij (1) prijsregulering

1

- bij (2) minimumprijs

1